

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Reparation eller ombyggnad?

Besvär av dödsboet efter förvaltaren N angående inkomsttaxering åren 1954 och 1955. — Omfattande byggnadsarbeten för över 150.000 kr hade under beskattningsåren utförts å en gammal mangårdsbyggnad. Då grunden varit dålig och ej inredd med källare, hade huset flyttats c:a 50 meter till ny grund med källare och garage, sedan utdömda skorstensstockar och bottenbjälkar urrivits. Därefter hade bl a taket omlagts, nya murstockar uppförts, nya bjälklag och trossbottnar i bottenvåningen inlagts, väggarna klätts med plattor, badrum och ytterligare två wc inrättats samt en mindre tillbyggnad för kontor uppförts. Dödsboet yrkade avdrag med 15.787 kr, motsvarande 60 % av dödsboets andel i kostnaden för byggnadens istandsättning efter flyttningen. — PN vägrade avdraget. — TO och TI tillstyrkte hos KR avdrag med 50 % beträffande 1954 års taxering men avstyrkte avdrag beträffande 1955 års taxering. — KR: ej ändring. — RR förklarade, att den å byggnaden nedlagda kostnaden till halva sitt belopp kunde anses hänförlig till reparation och underhåll, och medgav avdrag med motsvarande belopp vid var-

dera taxeringen. (RR:s utslag den 14/9 1961.)

Villaschablonen

A. Besvär av fru Ö angående inkomsttaxering år 1955. — Fru Ö och hennes numera avlidne make köpte år 1943 en fastighet, taxerad såsom annan fastighet. Enligt köpeavtalet skulle säljarna äga att under sin livstid hyresfritt bruka och bebo fastigheten. — I 1955 års deklaration upptog fru Ö, som ägde halva fastigheten, icke någon intäkt av fastighetsdelen men yrkade avdrag för underskott å densamma med 4.526 kr, utgörande å fastighetsdelen belöpande försäkringsavgifter, reparationskostnader och värdeminskning. — PN tillämpade villaschablonen enligt 24 § 2 mom. 1 st. och 25 § 3 mom. KL och beräknade fru Ö:s nettointäkt av fastigheten till 391 kr. — KR — där fru Ö åberopat att hon inte kunnat nyttja fastigheten: ej ändring. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/9 1961.)

B. Besvär av Inga N angående inkomsttaxering år 1955. — Inga N ägde tre registerfastigheter bestående av 34 tomter om c:a 20 hektar med ett gemen-

samt taxeringsvärde av 85.000 kr, varav 10.000 kr utgjorde byggnadsvärde å en villa, belägen å en av tomlerna. — I 1955 års deklaration uppgav Inga N intäkt av fastigheterna till 480 kr eller 3 % av ett för villafastigheten beräknat taxeringsvärde av 16.000 kr. — PN upptog nettointäkten av annan fastighet till 2.550 kr, motsvarande 3 % av det för fastigheterna gemensamma taxeringsvärdet 85.000 kr. — KR: ej ändring, enär ifrågavarande fastigheter, oavsett att de bestått av delvis obebyggda tomter, vid fastighetstaxeringen ansetts utgöra en taxeringsenhet och åsatts ett gemensamt taxeringsvärde, samt vid sådant förhållande Inga N:s intäkt av annan fastighet jämlikt 24 § 2 mom. första stycket KL skolat på sätt skett upptagas till ett belopp motsvarande för helt år räknat tre procent av det gemensamma taxeringsvärdet. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/9 1961.)

C. Besvär av kamreraren T angående inkomsttaxering år 1956. — Med tillämpning av bestämmelserna i 24 § 2 mom. KL beräknade PN underskottet å T:s fastighet till 310 kr, därvid såsom intäkt av fastigheten upptagits ett belopp av 510 kr — motsvarande tre procent av taxeringsvärdet, 17.000 kr — varifrån avdrag medgivits för gäldranta med 820 kr. T däremot hade i deklarationen upptagit intäkter av fastigheten till 860 kr, varav 500 kr hyresvärde för bostad och 360 kr uppuren hyra för verkstadslokal, och tillgodofört sig avdrag med tillhoppa 16.141 kr, avseende bl a reparationskostnader å 14.614 kr, i följd varav T beräknat underskottet till 15.281 kr.

KR — där T besvårade sig — yttrade: I målet är upplyst, att bestämmelserna angående så kallad schablontaxering av an-

nan fastighet i enlighet med T:s självdeklaration tillämpats för ifrågavarande fastighet vid 1955 års inkomsttaxering. Enligt utslag denna dag har KR funnit samma bestämmelser rätteligen hava tillämpats med avseende å T:s inkomsttaxering år 1957. T har vidare uppgivit, att han i sin till ledning för 1958 års inkomsttaxering avgivna självdeklaration beräknat intäkten av fastigheten enligt berörda schablonmetod. Enär den omständigheten att intäkt av fastighetens utnyttjande för annat ändamål än uthyrning till stadigvarande bostad eller såsom bostad för ägaren ett enstaka år överstigit två procent av fastighetens taxeringsvärde, såsom varit fallet ifrågavarande beskattningsår, icke bör föranleda att bestämmelserna angående schablontaxering skola frångås, finner KR icke skäl att göra ändring i PN:s beslut.

RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/10 1961.)

Försäljning av fastighet: yrkesmässig eller ej?

Besvär av X angående förhandsbesked. — X hade jämte annan person år 1941 på auktion köpt två fastigheter, vilka ingått i konkursboet efter en byggmästare. Den ena fastigheten hade varit färdigbyggd under det att den andra fastigheten, som inköpts för 20.850 kr, varit endast delvis färdigställd. Sedan fastigheten blivit färdig, hade hela anskaffningskostnaden för densamma uppgått till 103.060 kr, varav 60.260 kr motsvarade utgifter för byggnadsarbete, som utförts av ett byggnadsaktiebolag, i vilket X var en av huvudaktieägarna och sedan 1947 verkställande direktör. — X ämnade sälja sina hälften-

delar i fastigheterna. — RN förklarade, att den vid köpet icke färdigbyggda fastigheten utgjorde tillgång i en av X genom byggnadsaktiebolaget bedriven byggnadsrörelse. (Däremot ansåg RN den andra fastigheten icke utgöra tillgång i rörelsen.) — RR, där X yrkade att den vid köpet icke färdigbyggda fastigheten måtte förklaras icke utgöra tillgång i rörelsen, lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 3/10 1961.)

Föreningsavgift

Besvär av TI angående AB Wingfilms inkomsttaxering år 1957. — PN förvägrade bolaget ett med 1.250 kr yrkat avdrag för avgift till Filmägarnas Kontrollförening u. p. a. Hos KR framhöll bolaget bl a att föreningen drev en verksamhet som annars skulle drivas av varje filmuthyrare för sig. Filmuthyrarna hade år 1931 samordnat sin kontrollverksamhet beträffande biljettredovisning m m genom att centralisera densamma till ett gemensamt organ, nämligen kontrollföreningen. Föreningen finansierades genom att dess verkliga kostnader debiterades filmuthyrarna sålunda att kostnaderna slås ut på varje kopia som varje uthyrare hade i cirkulation på biograferna. — KR medgav avdraget. — Under åberopande av föreningens stadgar framhöll TI i sina besvär, att den erlagda avgiften syntes vara av samma natur som föreningsavgifter till branschorganisationer i allmänhet. — RR fastställde PN:s beslut enär i målet icke förebragts omständighet av beskaffenhet att mot stadgandet i punkt 1 av anvisningarna till 20 § KL medföra rätt för bolaget till avdrag för avgift av förevarande slag. (RR:s utslag den 13/9 1961.)

Kostnader för personbil

A. Besvär av handlanden E angående inkomsttaxering år 1955. — E, som hade en speceriaffär i Sala (omsättning c:a 325.000 kr), yrkade avdrag för kostnader och värdeminskning för en Volvo skåpbil — tillåten för 4 passagerare — med 6.468 kr. Med hänsyn till antagen privatkörning medgavs avdrag av TN med endast 1.504 kr, av PN med 3.234 kr och av KR med skäliga ansedda 4.000 kr. — Hos RR åberopade E, att TN efterföljande år, då privatkörningen varit densamma, upptagit värdet av bilförmån genom privatbruk till 600 kr. TI invände, att hänsyn borde tagas icke endast till antalet mil bilen körts privat utan även till förmånen att ha bil för privat disposition. — RR antog, att E:s uppgivna bilkostnader med undantag av ett till 600 kr skattat belopp utgjort omkostnader i rörelsen. (RR:s utslag den 14/9 1961.)

B. Besvär av disponenten D angående inkomsttaxering år 1954. — D, som var anställd hos ett bensinbolag och skyldig att hålla bil i tjänsten, yrkade avdrag för bilkostnader med 1.841 kr och för värdeminskning av bil med 3.163 kr eller tillhopa 5.004 kr, motsvarande från arbetsgivaren uppburen ersättning (fri bensin och olja för tjänsteresor). — PN medgav avdrag med 3.104 kr, därvid 1.500 kr ansågs hänföra sig till bilens användning för privat bruk. (Värdeminskningens avdraget nedsattes med 400 kr, vilket inte överklagades.) — Hos KR hänvisade D till av arbetsgivaren godkända rapporter om 2.353 mils körning i tjänsten. Med hänsyn till totalkörningen beräknade D den privata delen till c:a 240 mil, motsvarande en kostnad av högst 480 kr efter 2 kr för mil. — KR: ej ändring. — RR förkla-

rade, att de av arbetsgivaren ersätta bilkostnaderna finge antagas till ett belopp av endast 600 kr hava belöpt å bilens användning för D:s privata bruk. (RR:s utslag den 14/9 1961; en ledamot ville ej ändring.)

Periodiskt understöd till make före tid för hemskillnadsdom

Besvär av B angående inkomsttaxering år 1954. — I oktober 1953 undertecknades avtal om hemskillnad mellan B och hans hustru. Senare i samma månad dömdes till hemskillnad mellan makarna. Därvid förpliktades B att utgiva underhållsbidrag till hustrun med 750 kr i månaden. Vid 1954 års taxering yrkade B avdrag för periodiskt understöd till hustrun med 9.000 kr.

PN medgav avdrag för periodiskt understöd med allenast 6.287 kr, motsvarande vad B uppgivit sig hava under beskattningsåret kontant eller medelst postväxlar utbetalat till hustrun.

I besvär hos KR yrkades av TI, att avdrag måtte medges B med endast 1.500 kr, motsvarande vad denne enligt hemskillnadsavtalet under beskattningsåret utgivit till hustrun. Av B, som uppgav att han inte sammanlevat med hustrun sedan den 3 januari 1953 (då han flyttat från hemmet och genast inlett förhandlingar om hemskillnad), yrkades samtidigt i besvär, att han måtte få fullt avdrag eller i vart fall med vad han erlagt under sista kvartalet 1953 eller 2.250 kr.

KR: ej ändring beträffande B:s besvär, däremot bifall till TI:s besvär, enär av utredningen i målet får anses framgå, att sammanlevnaden mellan makarna B först i och med hemskillnadsdomen blivit

stadigvarande hävd, samt B vid sådant förhållande är berättigad till avdrag såsom för periodiskt understöd allenast med det belopp som han i enlighet med samma dom utgivit för de två sista månaderna av beskattningsåret, eller 1.500 kr.

RR yttrade: Med hänsyn till omständigheterna i målet får sammanlevnaden mellan makarna B anses hava på grund av söndring stadigvarande hävd redan den 3 januari under beskattningsåret.

Vid bedömning av storleken av det avdrag för periodiskt understöd vartill B må anses berättigad för tiden innan hemskillnadsdomen meddelades, är emellertid att beakta att, såvitt handlingarna utvisa, överenskommelse icke träffats eller beslut meddelats om grunderna för det underhållsbidrag, som skulle utgå till hustrun, samt att B fullgjort sin underhållnings-skyldighet gentemot hustrun och makarnas barn genom att dels fortfarande erlagga hyran för den av makarna tidigare gemensamt nyttjade bostaden, vari såväl hustrun som makarnas barn kvarbott, dels betala vissa räkningar avseende hustruns och makarnas barns hushåll och dels varje månad kontant eller genom postväxlar tillstålla hustrun belopp av olika storlek, vilka belopp varit avsedda såväl för hustrun som för makarnas barn. Hustrun har dock förklarat sig icke kunna vitsorda B:s uppgifter om storleken av utläggerna och utbetalningarna.

Med hänsyn till omständigheterna och i brist på fullständig utredning kan det periodiska understöd, som utgått till hustrun under tiden januari—oktober, icke uppskattas till högre blopp än 300 kr för månad. B får i följd härav anses berättigad att åtnjuta avdrag för periodiskt understöd med ytterligare 3.000 kr. (RR:s utslag den 27/9 1961.)

Fråga om i samband med eftertaxering för viss inkomst jämväl kunnat återföras ett medgivet avdrag för nedsatt skatteförmåga

Besvär av TI angående fru N åsatt eftertaxering för år 1955. — Fru N taxerades år 1955 till statlig inkomstskatt för 2.330 kr, taxerad inkomst, utan beskattningsbar inkomst och till kommunal inkomstskatt för 2.410 kr, taxerad inkomst, med beskattningsbar inkomst av 570 kr. Därvid hade TN medgivit henne avdrag för nedsatt skatteförmåga med 500 kr vid vardera taxeringen.

Hos PN yrkade TI att — när det framkommit att fru N inte uppgivit inkomst av kapital till belopp av 373 kr och förmögenhet till belopp av 14.228 kr — hon måtte eftertaxeras för beloppet 373 kr samt att av TN medgivna avdrag för nedsatt skatteförmåga måtte förvägras henne.

Enligt beslut den 31 mars 1960 fann PN, att fru N vid 1955 års taxering obehörigen undgått beskattning för 373 kr men avslag PN yrkandet beträffande avdraget. I enlighet därmed eftertaxerades fru N för beloppet 373 kr.

KR — där TI vidhöll sin talan beträffande avdraget — fann icke skäl att göra ändring i PN:s beslut, när på grund av vad i målet förekommit förutsättningar för eftertaxering icke visats föreligga i ifrågavarande hänseende.

RR biföll däremot TI:s fullföljda talan, när i målet var utrett, att fru N i självdeklarationen rörande sina inkomst- och förmögenhetsförhållanden lämnat oriktiga uppgifter, som måste antagas hava föranlett det henne vid ordinarie taxeringen beviljade avdraget för nedsatt skatteförmåga. (RR:s utslag den 26/9 1961.)

S. H. T.

Av uppborrdirektör Nils Gottliebsson

Det är visst oklart om S. H. T. är en förkortning för *salve honoris titulo* (med hederstiteln bevarad) eller för *sine honoris titulo* (utan hederstitel). De tre bokstäverna innebär i vart fall att man riktar sig till någon eller till en krets av människor utan att använda titeln. Det är därför som jag funnit rubriken lämplig till en betraktelse över titlar inom folkbokföring och skatteuppörd.

Svårigheten med titlarna är uppenbar. Om andra ändringar rörande en person lämnas speciella, preciserade uppgifter. Födelse, död, giftermål, skilsmässa, namnändring och annat sådant aviseras i föreskriven, fast ordning och aktualisering i enlighet härmed kan lätt ske. Detsamma gäller adress om den bringas till kändedom genom flyttningsanmälan. Även när det är fråga endast om en ny försändelseadress brukar det av uppgiftslämnaren markeras att det rör sig om ett ändringsmeddelande av vikt, som myndigheterna alltså bör låta sig angeläget vara att ordentligt iakttaga.

I regel förhåller det sig på annat sätt med titlarna. Uppgift om ändring härvidlag lämnas oftast så att säga i förbigående, nämligen genom att ny titel användes på en handling. Det kan vara på mantalsuppgiften, på deklarationen eller på annan inläga. Ibland markeras att det är fråga om en ändring men i de flesta fall fordras en jämförelse med tidigare notering för att upptäcka ändringen. Hur som helst så är det svårare och bekymmersammare att följa titeländringar och genomföra dem än att iakttaga andra ändringar av folkbokföringsingredienserna. När därtill